

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 236

Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı ile Ağrı Milletvekili İbrahim Taşdemir ve 7 Arkadaşının 29.6.1956 Tarih ve 6762 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/637, 2/157)

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K. K. Gn. Md. 18/101-1718/06234

5 . 12 . 1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 29.8.1984 tarihinde kararlaştırılan «Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Çek kullanımının sağlıklı bir şekilde yürütülmesi ve çek hamillerinin korunması yönünden, özellikle son yıllarda kendisini gösteren kanunî yetersizlik, bu konuda bir mevzuat düzenlenmesine gidilmesini mecbur kılmıştır.

Hazırlanan Tasarı ile Türk Ticaret Kanununda çekle ilgili olarak yer alan prensipler güçlendirilirken, çek hamillerinin korunması hususunda çek keşide edenlere ve bankalara mükellefiyetler getirilmektedir.

Ayrıca, karşılıksız çek keşide edenler yönünden bu Kanun Tasarısı ile caydırıcı olabilecek cezai müeyyideler getirilmekte ve konulan esaslara aykırı hareket edenlerin fiillerinin cezasız kalmaması göz önünde tutulmuş bulunmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

1. Birinci madde, Kanunun kapsamını göstermektedir.
2. «Genel Mesuliyet» başlıklı ikinci maddede de bankaların, çekle işleyecek cari hesap açarken ve çek karnesi verirken gerekli özeni göstermeleri ve ancak, güvendikleri müşterilerine çekle işleyecek cari hesap açmaları öngörülmüş bulunmaktadır.
3. Üçüncü madde ile çek karnelerinin Türkiye Bankalar Birliğinin görüşü alınarak T.C. Merkez Bankasınınca tespit olunacağı ve çekin mutlaka bu şekilde düzenlenen bir çek yaprağı üzerine keşide edileceği, çek karnelerini bankalar tarafından basılabileceği veya bastırılabilceği hükmüne bağlanmakta ve ayrıca çek yaprağına muhatap bankanın yanı sıra keşidecinin hesap numarası ile ad ve adreslerinin de yazılması mecburiyeti

getirilmektedir. Diğer taraftan, bankaların, çek karnesi verdikleri müşterilerinin açık kimliklerini T.C. Merkez Bankasına bildirmeleri öngörülmektedir.

4. Dördüncü maddenin ilk fıkrasıyla Türk Ticaret Kanununun 707 nci maddesine paralel olarak, muhatap bankaya ibraz edildiği anda karşılığı bulunan çek ödemeye mükellefiyeti getirilmektedir.

Aynı maddenin ikinci fıkrasındaki, çekle işleyen hesabın bulunduğu şubeye zamanında ibrazının büyük güçlükler yaratabileceği düşünülerek, çekin o bankanın başka bir şubesine de ibraz edilebilmesi ve o şube tarafından provizyon (karşılık) istenmek suretiyle çek karşılığının ödenmesi esası kabul edilmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, muhatap banka deyiminin, tüm şubelerini kapsayan ve tüzelkişiliği haiz olan bankayı ifade ettiği belirtilmek suretiyle, muhatap banka deyimine açıklık getirilmiştir.

5. Beşinci madde ile, ibraz edilen bir çekin bankaca ödenmemesi halinde, ödememe sebebinin çekin üzerine yazılarak hamile geri verilmesi hüküm altına alınmaktadır. Bu ödememe; çekin karşılığının bulunmamasının yanı sıra, ibraz süresinin geçmiş olmasından dolayı çekten cayılması, keşidecinin ibraz olmasızın çekin elinden çıkmış olduğu iddiası ile bankayı ödemekten men etmesi veya mahkemece tedbir konulmuş olması gibi sebeplere dayanabilir.

6. Bugün Merkez Bankası şubelerinin bulunduğu yerlerde kurulmuş olan takas odaları aracılığı ile yürütülmekte olan, çeklerin bankalararası hesabın tesviyesi işlemi, altıncı maddede getirilen hüküm ile genişletilmekte ve bu işleğin Merkez Bankasınca çıkarılacak bir yönetmelikte belirlenmesi ayrıca öngörülmektedir.

7. Yedinci madde ile, yeterli karşılığı olmadığı için çeki kısmen veya tamamen ödemeyen muhatap bankanın, keşideci ile vekil veya mümessillerinin elerinde bulunan çek karnelerini aldıkları bankalara geri vermelerini, aksine davranışların ceza müeyyideleri gerektireceği hususlarını bildireceği hüküm altına alınmakta, bu tebligatın, imkânların elverdiği ölçüde bankanın kendi görevlileri eliyle yapabileceği gibi, adeli taahhütlü mektupla da bildirilebileceği hususu belirtilmektedir.

8. Çek kullanımında yeni bir düzenleme olan «Düzeltilme hakkı» sekizinci madde ile getirilmekte, yedinci maddeye göre kendisine tebligat yapılmış olan keşidecinin, bu tebliğden itibaren yedi gün içinde çek tutarının karşılıksız kalan kısmını % 10 tazminatı ve faiziyle birlikte hamil adına muhatap bankaya yatırdığı takdirde yeniden çek keşide etme hakkı kazanacağı hüküm altına alınmaktadır.

9. Dokuzuncu madde ile, yeterli karşılığı bulunmadığı için ödemeyen çekler ile ilgili olarak, muhatap bankaya, hesap sahibi hakkındaki gerekli bilgilerin T.C. Merkez Bankasına bildirme mecburiyeti getirilmekte ve ayrıca Merkez Bankasınca bu hususta yapılacak işlem belirlenmektedir.

10. Çek kullanımının yaygınlaşmasını, çek hamillerinin güvenlerinin bir ölçüde korunmasını ve ayrıca bankaların çekle işleyen hesap açarken daha titiz davranmalarını temin maksadıyla belli bir miktara kadar çeklerin garanti edilmesi hususu onuncu madde ile benimsenmiş bulunmaktadır.

11. Daha önceki maddelerde muhatap bankanın, gerek Merkez Bankasınca çek hesabı açma ve çek kullanma yasağı konusunda yapmış olduğu duyurulara uymaması veya yedinci madde hükmüne göre çek karnelerinin geri verilmesini istememesi hallerinde, keşide edilen her çek için karşılığının mevcut olmaması, yetersiz kalması veya kullanılmaz durumda bulunması sebebiyle keşideciden başka bir hamile o meblağı aynen ödeme mükellefiyeti getirilmek suretiyle muhatap bankanın kanunla getirilen mükellefiyetlere uymasının temini maksadı güdülmektedir.

12. Onikinci madde ile T.C. Merkez Bankasının kanun uygulanması yönünden tespit ve ilan edici hususlar düzenlenmektedir.

13. Çekle işleyen hesap sahibi keşidecinin, herhangi bir adres değişikliğini mutlaka muhatap bankaya bildirmesi mecburiyeti getirilmekte, aksi halde yapılacak ihtar ve ihbarların hesap açılırken beyan edilen adrese yapılmakla geçerli sayılacağı, onüçüncü maddede hüküm altına alınmaktadır.

14. Ondördüncü madde ile muhatap banka tarafından yapılan ihtara rağmen tayin edilen yedi günlük müddet içerisinde makul bir sebebe dayanmaksızın çek karnelerini iade etmeyen keşideciler ile, düzeltme işlemine başvurmadan bu çek karnelerini kullanarak çek keşide edenler hakkında ceza müeyyide getirilmektedir.

15. Tasarının onbeşinci maddesinde, üçüncü maddenin ikinci fıkrasında aykırı davranışların Türk Ceza Kanununun 323 üncü maddesindeki ceza ile cezalandırılmaları öngörülmektedir.

16. Muhatap banka görevlilerine bu Kanunda getirilen mükellefiyetlerin bu görevliler tarafından geciktirilmesi veya yerine getirilmemesi onaltıncı madde ile ceza müeyyideye bağlanmaktadır.

17. Karşılıksız çekler hakkında ilgili kanunlarda özel ceza hükümleri bulunmakta, karşılıksız çek keşide edenler Türk Ceza Kanununun dolandırıcılık suçunu müeyyide altına alan 503 üncü maddesine göre cezalandırılmaktadırlar. Ancak, dolandırıcılık suçunun unsurlarının karşılıksız çıkan her çek yönünden tespiti mümkün olmadığından, bu şekilde çek keşide edenlerin bir kısmının cezasız kalması gibi durumlar ortaya çıkmakta, bu durum çekenlerin güveni sarsmaktadır.

Bu sebeple, onyedinci maddede, karşılıksız çek keşide eden kişilerle çekleri bilerek ciro edenler yönünden müstakil bir müeyyide getirilmiş, muhatap bankaya süresi içinde ibraz edildiğinde ödenmeyen her türlü çek keşidecisinin cezalandırılması öngörülmüştür. Ancak, bu eylemlerden dolayı kovuşturma yapılması çek hamilinin şikâyetine bağlı kılınmış, ayrıca kanunda belirlenen belli müddet içinde hamilin zararının karşılanması dışında şikâyet hakkının doğmayacağı hususu iyi niyetli keşideciler yönünden belirtilmiştir. Diğer taraftan şikâyetten vazgeçmenin hükümden sonra dahi geçerli olacağı bu halde hükmün icrasından ve cezanın neticelerinden sarfınazar olunacağı belirtilmiştir.

Tasarıda yer alan Geçici 1 inci madde ile, Kanunun yürürlük tarihini takip eden onbeş gün içinde, çek tutarı veya karşılıksız kalan tutarı ile gecikme faizi ve tazminatı hamil adına muhatap bankaya yatıran keşideciler yönünden takibat yapılamayacağı, açılmış davaların düşürüleceği, mahkûmiyet hükümlerinin ise infazına yer olmadığına karar verileceği hükmü getirilmiş bulunmaktadır.

18. Yürürlük maddesidir.

19. Yürütme maddesidir.

*Türkiye Büyük Millet Meclisi
Halkçı Parti Grup Başkanlığı
Tarih : 22.5.1984
Sayı : 60*

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Ticaret Kanununa bir madde eklenmesine dair hazırladığımız kanun teklifi gerekçesi ile birlikte sunulmuştur.

Gereğini saygı ile arz ederiz. 9.5.1984

*İbrahim Taşdemir
Ağrı Milletvekili*

*Salih Alcan
Tekirdağ Milletvekili*

*Fikret Ertan
İzmir Milletvekili*

*Mahmut Akkılıç
İzmir Milletvekili*

*Şeyhmus Bahçeci
Diyarbakır Milletvekili*

*Yusuf Demir
Uşak Milletvekili*

*Nuri Korkmaz
Adana Milletvekili*

*Coşkun Bayram
Adana Milletvekili*

GENEL GEREKÇE

Son zamanlarda ülkemizde özellikle banker olaylarından sonra, karşılıksız çek kullanma gelenek haline gelmiş ve hukuk sisteminde bir itimat unsuru olarak kabul edilen çek, giderek bir güvensizlik yaratmıştır.

Ticaret hayatında istikrarsızlık artmış ve karşılıksız çekler yüzünden zincirleme mağduriyetler meydana gelmiştir.

Gün gittikçe artan karşılıksız çekler yüzünden mahkeme ve savcılıklardaki dosyalar kabarmakta ve zaten iş hacmi yoğun olan mahkeme ve savcılıkların yükü artmaktadır.

Karşılıksız çek veren kişinin, hapis cezasına çarptırılması, şüphesizki, hukuk düzeninin korunması yönünde zarurîdir. Ancak, cezaî tedbirler sorunu çözememektedir. Esasen karşılıksız çek veren kişiye verilen hapis cezası ne olursa olsun, gerek olayın mağduru gerekse kamu vicdanı tatmin olamamaktadır. Bu nedenle soruna daha sağlıklı bir çözüm bulma zarureti ortaya çıkmıştır.

İlk hareket noktası bankaların çeklerde muhatap kabul edilmesi olacaktır. Böylece çek ibraz edildiğinde bankaca ödenecek eğer, keşidecinin karşılığı yok ise bu kere banka çek verdiği müşterisine rücu edecektir.

Bankanın doğrudan ve öncelikle çekte muhatap olması halinde, bankalar her isteyene çek veremeyecekler ancak, itimada şayan olanlara çek vereceklerdir. Ayrıca çek verirlerken, kendi mevzuatlarına göre gerekirse müşteriden teminat isteyebilecekler, ya da bazı müşterileri karşılıklı kefil haline getirecekler ve neticede bankalarında muhtemel mağduriyetleri önlenecektir. Her müşteriye aynı ölçüde bankalar kefil olamayacaklarına göre, çekler paranın alım gücüne göre ve belirli dönemler içinde bankalar birliğince tayin edilen limitlere göre çekler a, b, c, d... grubu şeklinde sınıflandırılmalı ve her sınıf çeker ayrı bir renk verilmelidir.

Böyle olunca örneğin her sayfası 100 000 TL. olan ve 10 sayfadan müteşekkil bir çek defterini üzerinde bulduran keşideci, ancak söz konusu çekin azamî miktarına göre çek kesebilecek ve zaten banka da kendisine çek verirken başlangıçta bu çekin karşılığını tekeffül ettiğine ve ayrıca müşteriye karşı kendisini de teminat altına aldığına göre karşılıksız çek olayı kendiliğinden son bulacaktır.

Mevzuatta gerekli değişikliğin yapılması halinde, ticaret hayatında istikrar sağlanacak ve çek şahsiyet kazanacaktır.

AĞRI MİLLETVEKİLİ İBRAHİM TAŞDEMİR VE 7 ARKADAŞININ TEKLİFİ

29.6.1956 Tarih ve 6762 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi

MADDE 1. — 29.6.1956 Tarih ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununa aşağıdaki Ek Madde eklenmiştir.

«Ek Madde — Karşılıksız keşide edilmiş olan çekleri muhatap banka ödemek zorundadır. Bankada karşılık bulundurmayan mudi hakkında herhangi bir cezaî tatbikat yapılamaz. Ancak muhatap bankanın hukukî hakları saklıdır.

Çekler bankalar birliğince her iki yılda bir defa olmak üzere tespit edilen para miktarına göre sınıflandırılır ve her sınıf çeker ayrı bir renk verilir.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımlandığı tarihten üç ay sonra yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Adalet Komisyonunun Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/637, 2/157
Karar No. : 56

11 . 1 . 1985

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı ile Ağrı Milletvekili İbrahim Taşdemir ve 7 Arkadaşının; 29.6.1956 Tarih ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi Komisyonumuzun 9.1.1985 Tarihli ve 10 uncu Birleşiminde ilgili Bakanlıklar temsilcilerinin ve teklif sahibinin de katılmalarıyla birlikte ve tasarı esas alınarak incelenip görüşülmüş, gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiş, maddelere ilişkin ilave, kabul ve değişiklikler sırasıyla aşağıda açıklanmıştır.

1. Tasarının 1, 2 ve 3 üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.
2. Tasarının 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının üçüncü cümlesi fıkra şeklinde yazılmış ve «suretiyle» kelimesinden sonra «yukarıdaki esaslara göre» ibaresi eklenerek provizyon alınmak suretiyle kısmen dahi olsa ödeme yapılabileceği hususuna açıklık getirilmiştir.
3. Tasarının 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 ve 16 ncı maddeleri aynen benimsenmiştir.
4. Tasarının 17 nci maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklikle maddeye açıklık getirmek bakımından kısmen dahi ödenmeyen çeklerde suçun oluşabileceği ifade edilmiş ve çek hesabı açmanın yasaklanma alt sınırı 7 nci maddeye paralel olarak bir yıla çıkarılmıştır.
5. Geçici 1 inci maddede yapılan değişikliklerle 17 nci maddedeki suçun şikâyete bağlı tutulması karşısında daha önce çek bedeli ödenmemiş olsa dahi şikâyetten vazgeçilmiş olması hali ile çek bedelinin daha önce ödenmiş bulunmasına rağmen şikâyetten vazgeçilmemiş olması durumu madde kapsamına dahil edilmek suretiyle tasarıyla getirilen şikâyete bağlılık ilkesine uygunluk sağlanmış ve madde bendler halinde düzenlenmiştir. Tasarıda başka geçici madde bulunmadığından, geçici maddenin numarası da kaldırılmıştır.
6. Tasarının 18 inci maddesindeki «1 inci» kelimesi geçici maddenin numarasının kaldırılmış olması nedeniyle madde metninden çıkarılmıştır.
7. Tasarının 19 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan
Ali Dizdaroğlu
Antalya

Üye
Alpaslan Pehlivanlı
Ankara

Üye
Sabahattin Eryurt
Erzurum

Üye
İhsan Nuri Topkaya
Ordu

Sözcü
Mustafa Uğur Ener
Kütahya

Üye
Ali Ayhan Çetin
Çorum

Üye
Mehmet Sait Erol
Hakkâri

Üye
Nejdet Naci Mimaroglu
Siirt

Üye
İbrahim Taşdemir
Ağrı
(10 uncu Maddeye Muhallifim)

Üye
Özgür Barutçu
Diyarbakır

Üye
İlhan Dinçel
Malatya

Üye
Salih Alcan
Tekirdağ

Üye
Mehmet Bağçeci
Yozgat

Üye
Selahattin Taflınoğlu
Yozgat

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı

Kapsam

MADDE 1. — Bu Kanun çek kullanımı hakkındaki esasları, çek hamillerinin korunmasına dair tedbirleri ve uygulanacak müeyyideleri düzenler.

Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde genel hükümler uygulanır.

Genel mesuliyet

MADDE 2. — Bankalar, çekle işleyecek hesap açarken çek karnesi verirken ve bu Kanunla kendilerine verilen görev ve mükellefiyetleri yerine getirirken bu işlemlerin gerçekleştirdiği basiret ve itinayı göstermeye mecburdurlar.

Çek karneleri

MADDE 3. — Bankalar, çek karnelerinin her yaprağına, çekle işleyen hesabın bulunduğu şubelerinin adını ve keşidecinin hesap numarası ile ad ve adresini yazmaya mecburdurlar.

Çek karneleri, bankalar tarafından basılır veya bastırılır.

Çek karnelerinin baskı şekline dair esaslar Türkiye Bankalar Birliğinin görüşü alınarak TC Merkez Bankasınca tespit edilir.

Bankalar, çek karnesi verdikleri müşterilerinin açık kimliklerini TC Merkez Bankasına bildirmek zorundadırlar.

İbraz ve ödeme

MADDE 4. — Çekle işleyen hesabın bulunduğu banka şubesi, ibraz edildiği anda karşılığı bulunan çeki ödemek mecburiyetindedir. Çekin karşılığının kısmen bulunması halinde ise bu miktar ödenir. Muhatap bankanın çek hesabı açılmış olan şubesi dışındaki herhangi bir şubesine ibraz edilen çek, karşılığı o şube tarafından provizyon (karşılık) istenmek suretiyle ödenir.

Muhatap banka deyimi, çekle işleyen hesabın açıldığı bankayı ifade eder.

AIDALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı

Kapsam

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Genel mesuliyet

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Çek karneleri

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İbraz ve ödeme

MADDE 4. — Çekle işleyen hesabın bulunduğu banka şubesi, ibraz edildiği anda karşılığı bulunan çeki ödemek mecburiyetindedir. Çekin karşılığının kısmen bulunması halinde ise bu miktar ödenir.

Muhatap bankanın çek hesabı açılmış olan şubesi dışındaki herhangi bir şubesine ibraz edilen çek, karşılığı o şube tarafından provizyon (karşılık) istenmek suretiyle yukarıdaki esaslara göre ödenir.

Muhatap banka deyimi, çekle işleyen hesabın açıldığı bankayı ifade eder.

(Hükümetin Teklifi)

Çek karşılığının ödenmemesi

MADDE 5. — Çekin üzerinde yazılı tutarın kısmen veya tamamen ödenmeyeceğinin tespiti halinde, ibraz tarihi ile kısmen veya tamamen ödenmeme sebebi çekin üzerine yazılmak suretiyle hamiline geri verilir.

Hesaben tesviye

MADDE 6. — TC Merkez Bankası, çeklerin banka şubeleri arasında hesaben tesviyesini sağlayacak sistemi kurmaya ve gözetimi altında yürütmeye yetkilidir. TC Merkez Bankası, şubesi bulunmayan yerlerde bu yetkisini uygun göreceği başka bir bankaya devredebilir.

Hesaplaşma sisteminin işleyişi, TC Merkez Bankasınınca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

İhtar

MADDE 7. — Yeterli karşılığı olmadığı için çeki kısmen veya tamamen ödemeyen muhatap banka, kendisinin veya vekil ve temsilcilerinin elinde bulunan bütün çek karnelerini aldığı bankalara geri vermesini, 8 inci madde hükümleri gereğince düzeltme işlemlerini yerine getirmeden bir yıl müddet ile çek keşide edemeyeceğini ve aksine davranışların cezaî müeyyideleri gerektireceğini, ibraz tarihini izleyen beş gün içinde hesap sahibine iadeli taahhütlü mektupla veya banka görevlileri eliyle tebliğ etmek zorundadır.

Düzeltilme hakkı

MADDE 8. — Hesap sahibi, ihtar mektubunu aldığı veya 13 üncü maddeye göre almış sayıldığı tarihten itibaren yedi gün içinde çek tutarını veya karşılıksız kalan bölümünü % 10 tazminatı ve faiziyle birlikte hamil adına muhatap bankaya yatırdığı takdirde çek keşide etme hakkını yeniden kazanır.

Düzeltilme hakkı, karşılıksız çekin ibraz tarihini takip eden bir yıl içinde ancak bir defa kullanılabilir.

Bildirme ve duyuru

MADDE 9. — Muhatap banka, yeterli karşılığı olmadığı için çekin ödenmediğini ve hesap sahibi hakkında gereken bilgileri, TC Merkez Bankasına

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Çek karşılığının ödenmemesi

MADDE 5. — Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Hesaben tesviye

MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İhtar

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Düzeltilme hakkı

MADDE 8. — Tasarının 8 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Bildirme ve duyuru

MADDE 9. — Tasarının 9 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

bildirir, Bildirme, hesap sahibinin düzeltme hakkı yok ise çekin ibraz tarihinden; düzeltme hakkı var ise düzeltme süresi sona erdiği tarihten itibaren beş gün içinde yapılır. TC Merkez Bankası, durumu en kısa zamanda bankalara duyurur.

TC Merkez Bankasının duyuru tarihinden itibaren bir yıl süre ile hesap sahibine veya vekil ve mümessillerine çek karnesi verilemez ve çekle işleyecek hesap açılmaz.

Bankanın mesul olduğu miktar

MADDE 10. — Karşılığı bulunmasa veya yetersiz kalsa bile muhatap banka, müddetinde ibraz edilen onbin liraya kadar olan çekler ile bu miktar üzerindeki her çekin onbin lirasını keşidecinin dışındaki hamile ödemeye mecburdur. 7 nci ve 8 inci madde hükümleri saklıdır. Bu husus, hesap sahibi ile muhatap banka arasında, karnenin teslimi sırasında yapılmış olan dönülemeyecek bir kredi sözleşmesi hükümindedir.

Birinci fıkrada belirtilen mesuliyet tutarı, Başbakanlık Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından yayımlanan «Toptan Eşya Fiyatları Yıllık İndeksi» ndeki artışlar göz önünde bulundurularak TC Merkez Bankası tarafından artırılabilir.

Ödeme mecburiyeti

MADDE 11. — T.C. Merkez Bankasınca yapılan çek hesabı açma ve çek kullanma yasağı konusundaki duyurulara rağmen verdiği veya 7 nci madde hükmüne göre geri verilmesini istemediği çek karnelerinin her yaprağı için muhatap banka, karşılığının mevcut olmaması, yetersiz kalması veya kullanılmaz durumda bulunması halinde keşideciden başka bir hamile o meblağı ödemeye mecburdur.

T. C. Merkez Bankasınca ilan edilecek hususlar

MADDE 12. — T. C. Merkez Bankası, çeklerin tahsile alınması ve ödenmesi konusunda bankalararası münasebetleri düzenleyen esaslar ile 7 nci madde gereğince yapılacak ihtarin muhtevasına, 9 uncu madde uyarınca yeterli karşılığı olmayan çek keşide edenlerin bildirilmesine, 7 ve 17 nci maddeler uyarınca çek hesabı açmaktan ve çek kullanmaktan yasaklananlara ait duyurulara dair hususları Türkiye

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bankanın mesul olduğu miktar

MADDE 10. — Tasarının 10 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Ödeme mecburiyeti

MADDE 11. — Tasarının 11 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

T. C. Merkez Bankasınca ilan edilecek hususlar

MADDE 12. — Tasarının 12 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.